

A BME OMIKK állományvédelmi műhelye tevékenységéhez szükséges szakmai anyagok és eszközök beszerzése

(Pályázati azonosító (régi): 3533/00234,
Pályázati azonosító (új): 204133/00239)

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

A BME OMIKK könyvkötő műhelyében hagyományos kötészeti módszerrel állítják elő a különböző kötészeti termékeket. A műhelyben dolgozó négy szakképzett könyvkötő feladata a folyóiratok és a gyakran olvasott, megrongálódott könyvek és tankönyvek bekötése, újrakötése. Ezek a dokumentumok hagyományosan félvásznon kötést kapnak, és a következőkben ismertetett technikával készülnek. A könyvtestek nagy részét ragasztókötéssel, egyedi esetben az íveket újrafűzéssel rögzítik. A könyvtest kézi gömbölyítés után, 24 órás száradási idő betartásával, hüvelyre beakasztva kerül a könyvtáblába. A félvásznon könyvtábla gerincén lévő adatokat hosszanti irányba aranyozzák. Ezeken kívül a digitalizálási munkák előkészítését, a könyvek sérült lapjainak, hiányok és szakadások javítását is végzik.

A könyvkötészeti műhelyben egy fő papír- és könyvrestaurátort is alkalmazunk. Feladatai közé tartozik a szortiment és különleges kötészeti munkák végzése, mappák, dobozok, védő palliumok készítése, értékes (1851-1945) könyvek és levéltári egylapos dokumentumok restaurálása, állagmegóvása.

A tervezett és elvégzett munka aránya az állományvédelmi terv alapján

2015. év állományvédelmi terve és teljesülése

Munkatípus		2015. évi terv	2015. évi teljesülés
Könyvek kötése és javítása		1500 db	1228*
Folyóiratok kötése	F-04394 – F-04503, F-00021 – F-01278	1600 db	1800
	további kötetek kötése állományvédelmi szempont alapján	400 db	

Egyéb munkák	F-szám aranyozás	2000 db	1721
	Aranyozás	3000 db	
	Gerincjavítás	40 db	27
	Mappakészítés	500 db	140
1945 előtti könyvek restaurálása	Könyvtetek lapjainak javítása, a még javítható táblák restaurálása, a nem javíthatók számára védődoboz készítése	50 db	200
	A 2014. évi csőtöréskor sérült nagyalakú könyvek számára védődoboz/mappa készítése	44 db	44 db
Kiállításokhoz vágás, kasírozás		300 óra	50

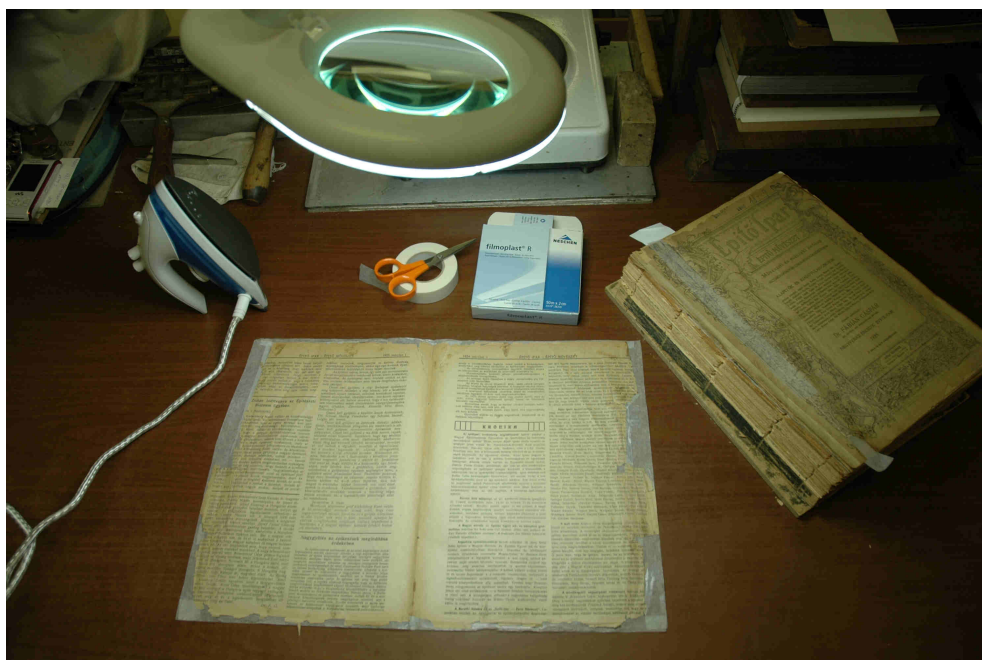
*A különbség abból adódik, hogy 2015-ben a tervezettnél több 1945 előtti könyv restaurálására és kötésére került sor.

A megpályázott anyagokból végzendő állományvédelmi munkák részletes leírása

A részben pályázati támogatásból, részben saját forrásból beszerzett szakmai anyagok felhasználásával **1228** megrongálódott könyv és tankönyv újrakötését és javítását (a tervezett 82%-a), valamint **1800** kötet folyóirat kötését (a tervezett 90%-a), továbbá **200** db 1945 előtti mű restaurálását (a tervezett 400%), javítását végeztük el.

Ívek, lapok előkészítése

A fenti munkák során, szükség esetén megtörtént a papír szakadásainak megragasztása és a hiányok kipótlása. A javításkor a hajtásban is megerősítettük a meggyengült papírt, különös figyelemmel a könyv első és utolsó ívére. Szem előtt tartjuk, hogy a javítócsík erős és vékony legyen. Többek között ezért használunk erre a munkára Filmoplast P és a Filmoplast R típusú javítószalagokat, amelyek nemzetközileg elismert savmentes, öregedésálló, nem sárguló, oldószermentes, reverzibilis tulajdonságokkal bírnak.

Filmoplast javítócsík használata

Előzékkészítés, ragasztókötés

Offset papírból készültek a könyvek előzékei. A könyvtetek összeállításához a ragasztókötéshez sűrű Planatolt használunk, amely tartós, erős, rugalmas tartást eredményez. Nátron papír szükséges a könyvtetek hüvelyezéséhez és a táblák összeállításához.

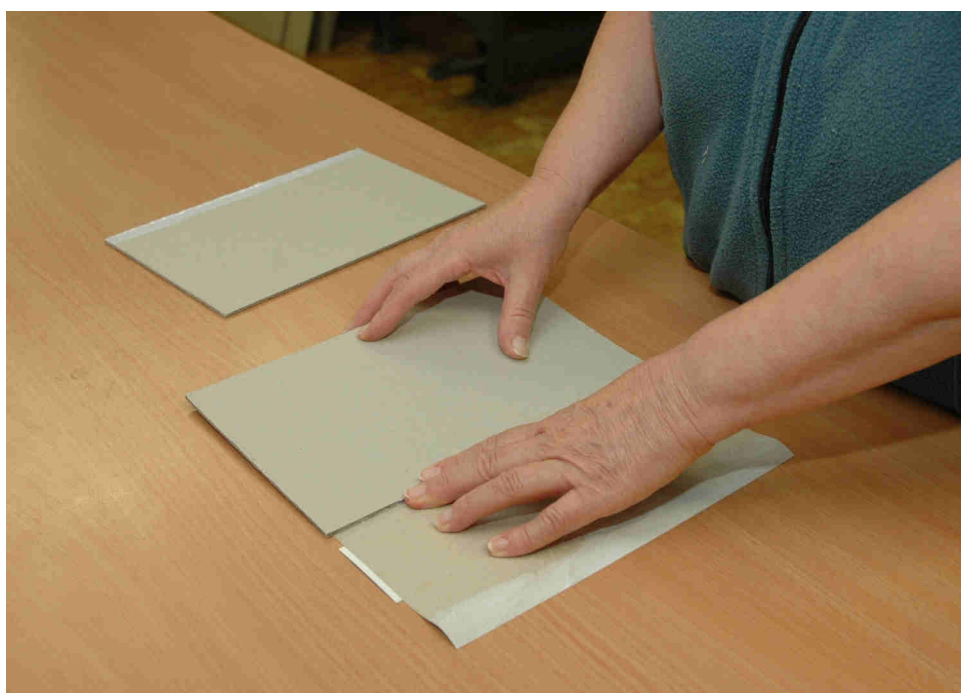
Ragasztókötés Planatol használatával

A könyvttest nátron hüvelyt kap

Táblakészítés

Szürke lemezből készültek a félvászon könyvtáblák, amelyek ragasztásához és borításához is Plastdur ragasztót használtunk. A könyvtáblákra SOM és Baladek vászonborítás került, a könyvgerinc pedig Mundiall vásznat kapott.

A tábla összeállítása

A gerinre Mundiall vászon kerül

SOM borítívászon kenése Plastdur ragasztóval

A kész könyvek a szállítókocsin

A pályázati támogatásból megvalósult kötetzeti munkák eredményeképpen a könyvtárhasználók jó minőségű, könnyen használható, egybekötött folyóiratokat, illetve kutatásra alkalmas dokumentumokat kapnak, az állományvédelmi szempontok figyelembevételével.

Budapest, 2016. március 22.

Liszky Béla sk
főigazgató